

**Kaikille hyvä ruoka.
Läheltä.**

Apetit

- Viljelyn tutkimus- ja kehitysasiantuntija, vastaan tutkimustoiminnasta Räpin koetilalla
- Valmistuin kasvintuotantotieteistä Helsingin yliopistosta suuntauksena kasvinjalostus
- Graduni aihe oli geenimuokkaus tupakoiden kasvisuvussa CRISPR-Cas9-menetelmällä
- Intohimoinen puutarhaharrastaja – jalohortensioiden risteytysprojekti kotipuutarhassa

Härkäpavun viljely tuorekäyttöön

- Härkäpapua totuttu puimaan tuleentuneena
- Käyttö rehuksi tai jalostus proteiinivalmisteiksi
- Puinti kuitenkin mahdollista myös tuoreena
- Papu käytetään kokonaisena tai jauhettuna kuten pakasteherne
- Rápilla kokeiltu 7 lajiketta kesällä 2022
- Haluttu pienisiemenisiä lajikkeita jotta voidaan puida hernepuimurilla

Härkäpavun viljely tuorekäyttöön

- Pienisiemeniset lajikkeet useimmiten rehulajikkeita → sietämättömän kitkeriä tuoreena
- Kitkeryys tanniinista, vähenee mitä pidemmälle papu tuleentuu
- Tarvitaan kuitenkin tuotteeseen tuoreena ja pehmeänä
- Yksi koelajikkeista ('Taifun') jalostettu tanniinittomaksi
- Pellolla monen maistamana todettu parhaan makuiseksi tuoreena ja pehmeänä
- Pyritään lisäämään käyttöä Apetitin tuotevalikoimassa

- Härkäpapua viljelty peltomittakaavassa 2019, 2021, 2023 ja 2024
- Voidaan kylvää herneen tekniikalla
  - Kylvö toukokuun lopulla
  - 70 s./m²
  - Vahvakasvuinen kasvi ja hyvä rikkakasvien torjunta-aine valikoima
  - Taudeista suklaalaikku torjuttava laadun takaamiseksi
  - Härkäpapupiilokas kasvava haaste
- Haasteena saksalaisten lajikkeiden myöhäisyys etenkin rehevillä lohkoilla
- Toisaalta kuivina kesinä kypsyminen herneen kanssa päällekkäin

Apetit Kikherne (*Cicer arietinum*)

- Ihmiskunnan vanhimpia viljelykasveja (~7000 eaa.)
- Kaksi kokoluokkaa: herneen kokoinen desi-tyyppi ja suurempi kabuli-tyyppi
- Erinomainen kuitupitoinen vaihtoehto herneelle

Apetit

Kikherne (*Cicer arietinum*)

- Voidaan kylvää tavallisen herneen tekniikalla
  - 70-90 s./m² (tsw ~300 g = 210-270 kg/ha)
- Ei havaittuja tauteja tai tuholaisia (vielä)
- Ehtii kypsyä oikea-aikaista kylvöä ja lajikkeita käyttämällä
- Syvä juuristo kestää hyvin kuivuutta
- Rankkasateiden jälkeinen tulviminen haitallista kasvustolle
- Suurin haaste ovat rikkaruohot
  - Hidas kasvuun lähtö ja harva lehdistö
  - Koeluvallisilla herneen kasvinsuojeluaineilla hyvä teho

Apetit

- Paloissa on sisällä paljon ilmaa
  - Joustavuus hankaloittaa palon aukeamista
  - Mitä tuleentuneempaa sen helpommin aukeavaa
  - Löydettävä optimi jossa herne vielä tuoretta mutta palko aukeaa helposti

- 2021 Rápilla kokeiltiin pintia hernepuimurin perusasetuksilla (0,5 ha)
  - Palot eivät auenneet puinnissa
- 2022 muokattiin puimuria erityisesti kikherneelle soveltuvaksi (3 ha)
  - Uudet sopivammat seulat
  - Massan kulkua hidastava tanko

Apetit

Kikherneen viljely 2022 (3 ha)

- Hehtaarisato vaatimaton 700 kg / 3 ha, mutta viljelytekniikkaa hiotaan jatkuvasti
- Lopputuote kuitenkin ominaisuuksiltaan erinomaista
  - ✓ Tasalaatuista
  - ✓ Jännittävä vihreä väri totutun keltaisen sijaan
  - ✓ Raikas ja tuore, omalaatuinen maku
  - ✓ Erittäin makeaa
- ❖ Täysin eri tuote kuin tuleentunut kikherne
- ❖ Uniikki tuote markkinoille

Kikherne peltokokeessa 2023 (4 ha)

- Kikherne jälleen ruutukokeissa sekä 4 hehtaarin peltokokeena
- Aiempina vuosina murhetta aiheuttanut savikka saatiin kuriin koeluvalla käytetyllä Conaxis-valmisteella
  - Kasvusto viimein puhdas yksivuotisista rikoista
  - Kikherne herkkä valmisteen klomatsoni-komponentille joten käytettiin puolikasta annosta
  - Voimakas vioitus joka kuitenkin korjaantui muutamassa viikossa

Apetit

Kikherne peltokoikeessa 2023 (4 ha)

- Kaunis, mieltä liikuttavan tasainen kikhernekasvusto
- Odotukset korkealla heinäkuun alussa, nyt näyttää hyvälle!

Kikherne peltokoikeessa 2023 (4 ha)

- Kikherne kasvaa hienosti ja kukkiikin jo tavanomaiseen tapaan heinäkuun alussa, mutta..
- Kylmä ja märkä sää stressaa kasveja jotka pitävät samasta kesäsäästä kuin ihmisetkin
  - Seurauksena kukkien abortoituminen
  - Ei palon palkoa koko neljällä hehtaarilla eikä ruutukokeissakaan kun kasvusto jo ruskistuu syyskuussa
- Ensimmäinen kato vuosi kolmen hyvän jälkeen
- Kokeita kuitenkin jatketaan jälleen ensi vuonna parempien säiden toivossa

Rikkakasviongelma saatiin kuitenkin ratkaistua!

Apetit

Kikherne peltokokeessa 2024 (4 ha)

Kikherne kylvettiin aikaisin 24.5.
Kukinta alkoi 9.7.

Kuitenkaan satoa ei saatu tänä vuonnakaan
Pääepäily tulvastressi kukinnan jälkeen

Kikherne peltokoikeessa 2025 (1 + 1 ha)

Castor ja Flamenco lajikkeet Lokalahdella 18.7.2025

- Räpin koetila 1 ha
  - Ruutukokeissa Castor, Flamenco, Rondo ja Twist
  - Kikhernepelto kylvetty 28.5. Castor ja Flamenco
  - Kukinta alkoi 16.7.
- Viljelijä Lokalahdella 1 ha
  - Kikhernepelto kylvetty 17.4. Castor ja Flamenco
  - Kukinta alkoi juhannuksena
- Hyvä vuosi kikherneelle
  - Lokalahdella kuiva kesä, ei rankkasateita
  - Kypsyi tuleentuneeksi saakka

Kikherne peltokoikeessa 2025 (1 + 1 ha)

Apetit

kiitos.